

Հավելված
Հաստատվել է ՀՀ ՎՊԻԽԻԻ
2010թ. մարտի 25-ի թիվ 9/1 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ քաղաքաշինության նախարարությանը մշակութային օբյեկտների հիմնանորոգման և շինարարության, ավագ դպրոցների շենքերի հիմնանորոգման, մարզական օբյեկտների հիմնանորոգման և շինարարության, ինչպես նաև երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած ընտանիքների համար բանակարանային շինարարությանը պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման նկատմամբ իրականացված վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը` ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2009թ. գործունեության տարեկան ծրագրի 9-րդ կետը և ՀՀ վերահսկիչ պալատի խարհրդի 2009թ. սեպտեմբերի 28-ի թիվ 23/4 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը` Պետական պատվերի և ծրագրերի կատարման նպատակով նախարարությանը պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման և բյուջետային մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման ուսումնասիրություն:

Վերահսկողության առարկան` ՀՀ քաղաքաշինության նախարարությանը ՀՀ պետական բյուջեից հատկացված միջոցներ:

Վերահսկողության օբյեկտ(ներ)ը` ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն:

Վերահսկողության ծավալը` Հետևյալ ծրագրերը համարվել են էական և ընդգրկվել են վերահսկողության մեջ`

- 2008 - 2009թթ. նախագծային, շինարարական, հիմնանորոգման աշխատանքներ:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը` 2009թ. հոկտեմբերի 1 - ից` 2009թ. դեկտեմբերի 20- ը:

Վերահսկողությամբ ընդգրկված ժամանակաշրջանը` 2008թ. հուլիսի 1- ից մինչև ստուգման ժամկետի ավարտը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողությունն իրականացվել է դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևով, ինչպես նաև կիրառվել են ֆինանսական, կատարողական /ընտրանքային/ և համապատասխանության վերահսկողության տեսակները:
Ստուգումն իրականացվել է նաև փաստագրման, հարցազրույցների և ֆիզիկական /չափագրում, գույքագրում/ եղանակով:

Վերահսկողության արդյունքները

Հիմնանորոգման և շինարարական աշխատանքներ

Ստուգման ծրագրով ընդգրկվել են մշակութային, մարզական օբյեկտների, ավագ դպրոցների և երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած ընտանիքների համար բնակարանային շինարարական աշխատանքներ՝ ընդհանուր 10,064.7 մլն դրամ գումարով, այդ թվում՝ 2008թ. – ին՝ 4,097.9 մլն դրամ, 2009թ.– ին՝ 5,966.8 մլն դրամ:

- Ըստ ծրագրի վերանորոգված օբյեկտների քանակ՝ 77, ընտրանքային կարգով ստուգված օբյեկտների քանակ՝ 15,
- Հսկիչ չափագրման է ենթարկվել 447.0 մլն դրամի շինարարական աշխատանքներ:
Ստուգման արդյունքում արձանագրվել է 19,255.4 հազ. դրամի խախտում (հավելված 1):
- Թվով 77 օբյեկտներից ստուգման ժամկետում ավարտված էին 25 – ը:

Ընտրանքային կարգով ստուգման ենթարկված օբյեկտների գերակշիռ մասում բազմիցս կրկնվում են հետևյալ բնութագրական խախտումները.

Շինարարական նորմերի ընդունման մասով.

- շինարարության վարման մատյանները լրացվել են թերի և սահմանված կարգի խախտումներով:

Բացակայում է.

- օգտագործված շինարարական նյութերի որակի հավաստագրերը,
- արտաքին կոմունիկացիաների կատարարողական գծագրերը,
- ծածկված աշխատանքների ակտերը կազմվել են թերի, սահմանված կարգի խախտումներով, ամբողջությամբ չեն նկարագրում շինարարական աշխատանքների կատարման տեխնոլոգիական փուլերը և պատվիրատուի կողմից հաստատված չեն:

Վերը նշված խախտումներից բացի, որոշ օբյեկտներում հայտնաբերվել են նաև հետևյալ բնույթի խախտումներ.

ՀՀ Լոռու մարզի գ. Կաթնաջրի համայնքային կենտրոնի, Երևանի արհեստագործական թիվ 1 ուսումնարանի, ՀՀ Վայոց ձորի Քարազլխի ավագ դպրոցի համար իրականացված կաթսայատների շինարարության ընթացքում չեն կազմվել.

- նշահարման ակտերը,
- փոստրակների զննման երկրաբանական ակտերը,
- բետոնի փորձարկումների ակտերը:

ՀՀ Լոռու մարզի Կաթնաջրի համայնքային կենտրոնի, Երևանի թիվ 112 դպրոցի, ՀՀ Շիրակի մարզի Սառնաղբյուր համայնքի մշակույթի տան առանձին հատվածներ իրականացվել են նախագծային շեղումով:

Մի շարք օբյեկտների ստուգմամբ հայտնաբերվել են անորակ կատարված հարդարման (սվաղի, մանրահատակի, ներկարարական, կախովի առաստաղի, ասֆալտապատման և այլն) աշխատանքներ:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը կարելի է փաստել, որ շինարարական օբյեկտների տեխնիկական և հեղինակային հսկողությունը չի իրականացվել սահմանված պահանջներին համապատասխան, խախտելով ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 28.04.98թ. «Շինարարության որակի տեխնիկական հսկողության իրականացման մասին» թիվ 44 հրահանգի և ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 28.09.98թ. «Շինարարության նկատմամբ հեղինակային հսկողություն իրականացման մասին» թիվ 143 հրահանգի պահանջները:

Նախագծահետազոտական աշխատանքների իրականացման վերաբերյալ

Նախագծերը հիմնականում կատարվել են թերի կազմով և բովանդակությամբ: Մասնավորապես.

- Նախագծերում պահպանված չեն պետական ստանդարտով սահմանված շինարարական գծագրերի մշակման միասնական կանոնները և նորմերը:
- Հաճախակի հանդիպում են նախագծեր՝ առանց չափագրական գծագրերի, անհրաժեշտ չափագրերի, ուղղաձիգ նիշերի, հանգույցների մանրամասների, սեյսմիկ եզրակացության և այլն:

Բացի մի քանի դեպքերից, գոյություն ունեցող չափագրություններում բացակայում են ճակատների, կտրվածքների, հանգույցների մանրամասների գծագրերը:

Նախագծերը մեծամասամբ կատարվել են ոչ պատշաճ գրաֆիկական որակով:

- Նախագծային առաջադրանքների բացակայության, ոչ բավարար ու անորակ կատարված տեխնիկական հետազոտության և թերի մշակված նախագծերի պատճառով առաջացել են բազմաթիվ փոփոխված ծավալների համադրումներ, որոնց գումարը շատ դեպքերում գերազանցում է ՀՀ կառավարության 05.06.2008թ. N 853-ն որոշմամբ նախատեսված 15 տոկոսի շեմը (Հավելված 3):

Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի փորձաքննություն իրականացնող կազմակերպությունների կողմից նորմատիվ խախտումներով նախագծերին տրվել է փորձագիտական դրական եզրակացություն:

Տույժ ու տուգանք

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ի և Կապալառու կազմակերպությունների միջև կնքված պետական գնման պայմանագրերի 6.2 կետի համաձայն շինարարական աշխատանքների կատարման ժամկետի խախտման դեպքում կապալառու կազմակերպությունից յուրաքանչյուր ուշացած օրվա համար հաշվարկվում և գանձվում է տույժ՝ կատարման ենթակա, սակայն չկատարված աշխատանքների արժեքի 0,05%-ի չափով:

Ընտրանքային կարգով ուսումնասիրված և հաշվարկված տույժերի գումարը կազմում է 3,578.3 հազ. դրամ (հավելված 2):

Որոշ դեպքերում հայտնաբերվել են նաև հետևյալ բնույթի խախտումներ.

- կապալառու կազմակերպությունների կողմից ներկայացված կատարողական ակտերի հանձնման ժամկետները ամրագրված չեն, հնարավորություն տալով տարբերակված մոտեցման:
- պայմանագրի կատարման վերաբերյալ եզրակացություններում և կատարողական ակտերում բացակայում են ամսաթվերը:
- պայմանագրի կատարման վերաբերյալ եզրակացությունները ստորագրված չեն:

Չվերականգնված կանխավճար

ՀՀ Արագածոտնի մարզի գ. Չքնաղի մշակույթի տան շինարարական աշխատանքները իրականացնելու նպատակով 11.06.2008թ. «Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ի և «Մավիշին» ՓԲԸ-ի միջև կնքվել է պետական գնման թիվ ՄԲԱՇՁԲ-08/19 պայմանագիրը, աշխատանքների կատարման ժամկետը՝ 15.10.2008թ-ը, իսկ պայմանագրային գումարը՝ 39,322.5 հազ. դրամ: Երաշխավոր՝ «Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ (երաշխիքային գումար՝ 10,000.0 հազ. դրամ),

ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կողմից կապալառու «Մավիշին» ՓԲԸ-ին 2008թ. հուլիսի 15-ին փոխանցվել է 22,395.8 հազ. դրամ, ներկայացվել է 12,565.2 հազ. դրամի կատարողական ակտեր, տարբերությունը՝ 9,830.6 հազ. դրամ:

«Մավիշին» ՓԲԸ Ընկերությանը փոխանցված 9,830.6 հազ. դրամի չափով կանխավճարը 13.11.2009թ. դրությամբ դեռևս մարված չէր, որը ենթակա է վերականգնման ՀՀ պետական բյուջե:

Հարկ է նշել, որ ՀՀ քաղաքաշինության նախարարությունը 29.01.2009թ. թիվ 17/232 գրությամբ «Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ին տեղեկացրել է «Մավիշին» ՓԲԸ-ի կողմից կատարված աշխատանքների ծավալների, փաստացի վճարված գումարների և 9,830.6 հազ. դրամ գումարի չափով կանխավճարի մարված չլինելու փաստի վերաբերյալ:

Նախահաշիվներում կիրառվող վերադիր ծախսեր

Մինչև 16.06.2008թ. նախահաշիվներում շինարարական աշխատանքների արժեքները հաշվարկվում էին՝ ուղղակի ծախսերի վրա կիրառելով 5.3% վերադիր ծախսեր:

ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 16.06.2008թ. «Գործող գներով շինարարական աշխատանքների արժեքի հաշվարկման կարգը հաստատելու մասին» N41-Ն հրամանով վերադիր ծախսերը հաշվարկվում են 13.3% - ի չափով:

Նոր վերադիր ծախսերը մշակվել են **2006թ. մարտի 14-ի** ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության և «Հանարդնախագիծ» ԲԲԸ - ի միջև կնքված NՔՆ - ԱՇՁԲ-7 պայմանագրի համաձայն, որի հաշվարկի հիմքում ընկած է ամսական **250.0 մլն դրամ կամ տարեկան 3.0 մլրդ դրամ** և ավելի կատարողական ունեցող կազմակերպությունների աշխատանքի բնույթը և կառուցվածքը:

Ուսումնասիրություններից պարզվել է, որ հաշվարկի հիմքում ընկած որոշ դրույթներ վերանայման կարիք ունեն:

Օրինակ.

- գովազդի հետ կապված ծախսեր,
- բանկերի վարկերի հատկացումների վճարումներ,
- արտադրական լաբորատորիաներ պահելու ծախսեր,
- գյուտարարության և ռացիոնալիզացման հետ կապված ծախսեր,
- հակահրդեհային և պահակային խմբի պահում,
- ծառայողական գործուղումների ծախսեր, կապված կազմակերպության արտադրական գործունեության հետ հանրապետության սահմաններից դուրս,
- ծառայողական ուղևորությունների համար, անձնական օգտագործվող մարդատար ավտոտրանսպորտի փոխհատուցման ծախսեր և այլն:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնանորոգման և շինարարական աշխատանքներ

Ընտրանքային կարգով ստուգման ենթարկված թվով 15 օբյեկտների գերակշիռ մասում բազմիցս կրկնվում են խախտումներ՝ շինարարական նորմերի ընդունման, հաստատված նախագծի համապատասխանության և աշխատանքների կատարման որակի մասով:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը, կարելի է փաստել, որ շինարարական օբյեկտների տեխնիկական և հեղինակային հսկողությունը չի իրականացվել սահմանված պահանջներին համապատասխան, խախտելով ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 28.04.98թ. «Շինարարության որակի տեխնիկական հսկողության իրականացման մասին» թիվ 44 հրահանգի ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի և 28.09.98թ. «Շինարարության նկատմամբ հեղինակային հսկողություն իրականացման մասին» թիվ 143-ի հրահանգի պահանջները:

Նախագծահետազոտական աշխատանքներ

Նախագծերը հիմնականում կատարվել են թերի կազմով և բովանդակությամբ, որի պատճառով շինարարական աշխատանքներում տեղ են գտել մի շարք թերություններ:

Նախագծային առաջադրանքների բացակայության, թերի ու անորակ կատարված տեխնիկական հետազոտության և թերի մշակված նախագծերի պատճառով առաջացել են բազմաթիվ փոփոխված ծավալների համադրումներ, որոնց գումարը առանձին դեպքերում գերազանցում է ՀՀ կառավարության 05.06.2008թ. N 853-Ն որոշմամբ նախատեսված 15 տոկոսի շեմը:

Տարօրինակ է, որ նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի փորձաքննություն իրականացնող կազմակերպությունների կողմից նորմատիվ խախտումներով նախագծերին տրվել է փորձագիտական դրական եզրակացություն:

Տույժ ու տուգանք

Ընտրանքային կարգով կատարված ուսումնասիրությունների արդյունքում, մի շարք շինարարական կազմակերպությունների նկատմամբ, շինարարական աշխատանքների ժամկետների խախտման համար հաշվարկվել են տույժեր՝ 3,578.3 հազ. դրամի չափով:

2009թ. որոշ կազմակերպությունների համար կատարման ժամկետները ավարտվել են, սակայն 13.11.2009թ. դրությամբ դեռևս պատվիրատուին չեն ներկայացրել կատարողական ակտեր, որի պատճառով վերջիններիս նկատմամբ նույնպես պետք է հաշվարկվեն տույժի գումարներ:

Չվերականգնված կանխավճար

ՀՀ Արագածոտնի մարզի Չքնաղ գյուղի մշակույթի տան շինարարության աշխատանքները իրականացնելու նպատակով, 11.06.2008թ. ՄԲԱԸՁԲ-08/19 պայմանագրի շրջանակներում ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կողմից կապալառու «Մավիշին» ՓԲԸ-ին 2008թ. հուլիսի 15-ին փոխանցվել է 9,830.6 հազ. դրամ կանխավճար և 12,565.2 հազ. դրամ կատարողական ակտի դիմաց՝ ընդամենը 22,395.8 հազ. դրամ:

«Մավիշին» ՓԲ Ընկերությանը փոխանցված 9,830.6 հազ. դրամի չափով կանխավճարը 13.11.2009թ. դրությամբ դեռևս մարված չէր: Նշված գումարը ենթակա է վերականգնման ՀՀ պետական բյուջե:

Նախահաշիվներում կիրառվող վերադիր ծախսեր

Ուսումնասիրություններից պարզվել է, որ ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 16.06.2008թ. N41-Ն հրամանով հաստատված՝ 13.3% կազմող վերադիր ծախսերի հաշվարկման հիմքում ընկած որոշ դրույթներ ունեն վերանայման կարիք:

Ելնելով վերջիններիս կառուցվածքային առանձնահատկություններից, աշխատանքի բնույթից, ինչպես նաև հզորությունից (տարեկան **3.0 մլրդ դրամ և ավելի**) ուղղակի անընդունելի է վերադիր ծախսերի հաշվարկը կատարել 13.3%-ի չափով: Հակառակ դեպքում նախահաշվային արժեքներն արհեստականորեն ուժնացվում են, պատճառելով պետությանը խոշոր նյութական վնաս:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՀ կառավարությանը

1. Յուրաքանչյուր տարվա պետական բյուջեով օբյեկտների շինարարության (վերանորոգում, վերականգնում և այլն) ծախսերը նախատեսել ոչ քե այդ օբյեկտների մասնակի (փուլային) շինարարության, այլ վերջնական (ամբողջական) շինարարության համար, որը հարցականի տակ չի դնի նախորդ փուլում կատարած աշխատանքների համար միջոցների օգտագործման արդյունավետությունը:
2. Տեխնիկական հսկողության պայմանագրերում պարտադիր կարգով ամրագրել ՀՀ կառավարության 2008 թվականի հունիսի 5 – ի N835-Ն որոշման 18-րդ կետը:

ՀՀ քաղաքաշինության նախարարությանը

1. Վերանայել ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 16.06.2008թ. «Գործող գներով շինարարական աշխատանքների արժեքի հաշվարկման կարգը հաստատելու մասին N41-Ն հրամանով վերադիր ծախսերի (13.3%) հաշվարկման հիմքում ընկած դրույթները, հաշվի առնելով գործող շինարարական կազմակերպությունների աշխատանքի բնույթը, կառուցվածքը և հզորությունը:
2. Ձեռնարկել միջոցներ արձանագրված ծավալագնային հավելագումները (19,255.4 հազ. դրամ) պետական բյուջե վերականգնման ուղղությամբ:
3. Նախագծային առաջադրանքը կազմել մանրակրկիտ, սահմանված կարգին համապատասխան՝ պարտադիր նշելով օգտագործվող շինարարական նյութերի տեսակը, որակը, ծագումը և այլն:
4. Մշակել կարգ՝ նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի փորձաքննության վերաբերյալ:
5. Ձեռնարկել միջոցներ՝ վերահսկողության արդյունքում հայտնաբերված գումարները ՀՀ պետական բյուջե վճարելու ուղղությամբ: Վերականգնման ենթակա գումարները ՀՀ պետական բյուջե փոխանցելիս եկամտային հաշվի սկզբում նախապես նշել ՀՀ վերահսկիչ պալատի համար բացված «96» կոդը:

«Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն մեկամսյա ժամկետում վերահսկիչ պալատին գրավոր տեղեկատվություն տրամադրել ընթացիկ հաշվետվությունում ամրագրված՝ խախտումները վերացնելու վերաբերյալ: